

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9393/2024
18.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милунка Арсић, адвокат у ..., и противтужби тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Владан Селаковић, адвокат у ..., ради брачне тековине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 900/23 од 05.04.2023. године, у седници већа одржаној 18.12.2024. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА се ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 900/23 од 05.04.2023. године у делу којим је потврђена пресуда Основног суда у Пријеполу, Судска јединица у Новој Вароши 9П 234/17 од 16.12.2022. године у првом ставу изреке, у одбијајућем делу за тужбени захтев тужиоца, док се **УСВАЈА** ревизија и укидају пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 900/2023 од 05.04.2023. године и пресуда Основног суда у Пријеполу, Судска јединица у Новој Вароши 9П 234/17 од 16.12.2022. године у другом ставу изреке, у усвајајућем делу за противтужбени захтев тужене, и у том делу се предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Основни суд у Пријеполу, Судска јединица у Новој Вароши донео је пресуду 9П 234/17 дана 16.12.2022. године којом је у I ставу изреке одбио тужбени захтев тужиоца да се утврди да су тужилац и тужена за време трајања брака позајмили од трећих лица и подизањем кредита износ од 120.000,00 евра, па тужилац преузима обавезу да износ врати, а тужена да се обавезе да тужиоцу плати износ од 60.000,00 евра, као неоноснован; у II ставу изреке делимично усвојио противтужбени захтев тужене и обавезао тужиоца да тужилци плати износ од 12.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу који утврђује Народна банка Србије на дан исплате и износ од 76.318,00 динара који представља $\frac{1}{2}$ за плаћени утрошак електричне енергије, све са законском затезном каматом почев од 23.09.2016. године као дана

подношења противтужбе до исплате; у III ставу изреке одбио противтужбени захтев којим је тужена тражила да се тужилац обавезе да јој исплати поред износа досуђених у II ставу изреке још и износе наведене у III ставу изреке, са законском затезном каматом и у IV ставу изреке решио да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Крагујевцу је донео пресуду Гж 900/23 дана 05.04.2023. године којом је у 1. ставу изреке одбио као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврдио пресуду Основног суда у Пријеполу, Судска јединица у Новој Вароши 9П 234/17 од 16.12.2022. године у ставовима првом и другом изреке, а у 2. ставу изреке укинуо пресуду Основног суда у Пријеполу, Судска јединица у Новој Вароши 9П 234/17 од 16.12.2022. године у ставовима трећем и четвртм изреке и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио дозвољену и благовремену ревизију, којом побија пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/2011... 10/2023) и закључио да је ревизија неоснована у делу којим се побија правноснажна пресуда о тужбеном захтеву, док је основана у делу којим се побија правноснажна пресуда о противтужбеном захтеву.

У делу одлуке о тужбеном захтеву, побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП. Повреда одредаба парничног поступка на коју ревидент указује, која се тиче примене одредбе члана 8. и члана 231. ЗПП није од значаја, јер је другостепени суд донео правноснажну пресуду на темељу чињеничног стања које је оценом доказа утврдио првостепени суд. Битне повреде одредаба парничног поступка из члана 8. у вези члана 231, члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП учињене пред првостепеним судом, нису законом предвиђени ревизијски разлози, према одредби члана 407. ЗПП. Тужилац настоји да оспори правилност утврђеног чињеничног стања о задуживању странака, позајмицама и код институција, сврси задуживања и о износима који су враћени од стране тужиоца, из којих средстава, као основ за потраживање од тужене, и колико је преостали неплаћени износ. Међутим, у овој парници се ревизијом не може побијати правилност утврђеног чињеничног стања на темељу ког је донета правноснажна другостепена пресуда, по одредби члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању од стране првостепеног суда, парничне странке су живееле у заједници живота у браку од 2005. године до јуна 2013. године, а брак је разведен 30.10.2013. године. Правноснажном међупресудом је утврђено да су странке стекле у својину у по 1/2 идеалног дела свака, одређене непокретности. Тужена је у брак унела посебну имовину у новцу, док је тужилац у брак ушао са новчаним обавезама из претходног брака и кредитним задужењима. Заједно су водили радњу за продају меса, регистровану на име тужене, док је тужилац обављао све послове око радње. Тужилац је за потребе радње позајмљивао новац, са чим тужена није била упозната. На основу оцене изведених доказа првостепени суд је закључио да не може са сигурношћу утврдити колики је дуг постојао према зајмодавцима, када је настао, за шта је потрошен и да ли је враћен. Тужилац није доказао да је позајмљивао за

заједничке потребе странака у одређеним износима, нити да је дуговања платио из његове посебне имовине. Стога је првостепени суд одбио тужбени захтев тужиоца, као недоказан. Није доказан основ за обавезивање тужене да одговара за обавезе које је тужилац преузео ради подмиривања потреба заједничког живота у браку, нити за обавезе које по закону терете оба супружника, за које би одговарали солидарно, у смислу одредаба члана 187. Породичног закона и члана 423. став 1. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је прихватио оцену првостепеног суда. Тужилац би тек исплатом дуга стекао право регреса према туженој, па како није доказао да је позајмљене износе вратио из своје имовине, неоснован је захтев према туженој за враћање исплаћеног.

Примена материјалног права у одлучивању о тужбеном захтеву, на тако утврђено чињенично стање, је правилна. Како се оцена изведених доказа од стране првостепеног суда и утврђено чињенично стање од значаја за одлуку о тужбеном захтеву ревизијом не могу побијати, ревизија тужиоца којом побија правноснажну пресуду о тужбеном захтеву утемељену на тако утврђеном чињеничном стању, није основана. Стога је у том делу ревизија одбијена по одредби лана 414. ЗПП.

Одлука о противтужбеном захтеву у правноснажној пресуди донетој у другом степену, заснована је на неспорним чињеницама да је тужена као своју посебну имовину у брак унела износ од 12.000,00 евра и да је за утрошену електричну енергију платила износ од 152.636,00 динара дана 27.04.2015. године. На основу тих чињеница је тужени обавезан да по противтужбеном захтеву плати туженој 12.000,00 евра и по основу регреса по члану 423. став 1. ЗОО износ од 76.318,00 динара, као 1/2 плаћене утрошене електричне енергије за ССЗТУР „ВВ“. Међутим, на основу тако утврђеног чињеничног стања не може се закључити о обавези тужиоца да туженој исплати 12.000,00 евра, јер за то недостају релевантне чињенице. Није утврђено да је тај новац остао неутрошен код тужиоца, нити друге чињенице из којих би произилазила обавеза тужиоца да тај износ исплати туженој. Из садржине исказа тужиоца, која је наведена у разлозима пресуде, за кућу коју су купили и у њу уложили, странке су потрошиле 5.000,00 евра посебне имовине тужене, а према исказу тужене потрошено је 10.000,00 евра. Само из чињенице да је тужена унела у заједницу живота у браку са тужиоцем 12.000,00 евра не произилази да се стекао какав основ у материјалном праву да се тужилац обавезе да туженој врати исти износ. Ово тим пре што је правноснажно расправљен удео странака у заједнички стеченим непокретностима у браку. Нису расправљене чињенице о периоду, намени и месту потрошње електричне енергије за коју је тужена платила 152.636,00 динара. Стога недостају битне чињенице да би се могло одлучити правилном применом материјалног права о обавези тужиоца да туженој регресира половину плаћеног износа.

То су разлози укидања правноснажне пресуде о противтужбеном захтеву, у ком делу је предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, по одредби члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић